

MEDDELELSE

Elmateriel

nr. 17/09

Maj 2009
MVE

Ombygning af belysningsarmaturer (herefter kaldt armaturer)

Elektrisk materiel med mærkespændinger over 50 V vekselspænding og 75 V jævnspænding og op til 1000 V vekselspænding og 1500 V jævnspænding hører med enkelte undtagelser under Lavspændingsdirektivets gyldighedsområde (LVD). Herunder armaturer og lyskilder.

Eksisterende installerede armaturer må forventes at være konstrueret og erklæret i overensstemmelse med LVD, og som regel under anvendelse af de harmoniserede standarder for armaturer. Fabrikanten af et installeret armatur har sat et mærkeskilt på armaturet med de tekniske data, der gælder for armaturet. Denne mærkning, inklusiv CE-mærkningen, er givet under forudsætning af, at armaturet anvendes i overensstemmelse med fabrikantens beskrivelse for korrekt og sikker installation, brug og vedligeholdelse.

Hvis et eksisterende installeret armatur ombygges i forbindelse med anvendelse af en anden lyskilde end den, som den oprindelige fabrikant har beskrevet anvendelse af, kan den der foretager ombygningen af armaturet derfor kun betragtes som ansvarlig for sikkerheden i forbindelse med såvel ombygning som ibrugtagning af armaturet.

Hvis en ny type lyskilde markedsføres, og anvendelsen af denne lyskilde kræver en ombygning af et eksisterende armatur på baggrund af en vejledning fra lyskildefabrikanten, så er lyskildefabrikanten ansvarlig for, at det ombyggede armatur kan anvendes sikkert i henhold til LVD.

Det betyder, at lyskildefabrikantens vejledning skal indeholde alle nødvendige krav til sikker installation, brug og vedligeholdelse i forbindelse med ombygningen af armaturet.

Der skal desuden være foretaget en risikovurdering, der godtgør, at armaturet ikke kan udgøre en fare i forbindelse med anvendelse af andre lyskilder, der umiddelbart kan anvendes i det ombyggede armatur.

SIKKERHEDSSTYRELSEN
Nørregade 63
6700 Esbjerg

Tlf 33 73 20 00
Fax 33 73 20 99

sik@sik.dk
www.sikkerhedsstyrelsen.dk
CVR-nr. 27 40 31 23

ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTERIET

Det skal fremgå af vejledningen, at relevante dele af den eksisterende mærkning på armaturet skal fjernes, da den nu er fejlvisende, og at ny mærkning skal sættes på armaturet.

LVD er et såkaldt "Ny metode" direktiv (CE-mærkningsdirektiv), og følger derfor de generelle principper for anvendelse af sådanne direktiver. Produkter, der markedsføres i henhold til LVD, skal overholde de væsentlige sikkerheds- og sundhedskrav beskrevet i direktivet, og det er producenten, der er ansvarlig.

'Blue guide' beskriver de generelle retningslinier for, hvordan anvendelsen af "Ny metode" direktiverne skal fortolkes af myndigheder, fabrikanter og andre interessenter. I 'Blue guide' står der, at ved markedsføring og ibrugtagning gælder disse direktiver, men netop LVD er undtaget ibrugtningskravene, og er derfor kun et markedsføringsdirektiv. Fabrikanten er altså kun ansvarlig for, at det oprindelige armatur er i overensstemmelse med direktivets krav, når det sælges første gang.

Laves der herefter konstruktionsmæssige ændringer på armaturet, er det ejerens og brugerens ansvar, at armaturet er sikkert at anvende.

Alle produkter er desuden omfattet af direktivet for generel produktsikkerhed (GPSD). Det gælder også armaturer og lyskilder uanset mærkespænding.

Følgende definitioner er givet i GPSD:

b) »Sikkert produkt«: Ethvert produkt, som under almindelige eller rimeligt forudsigelige anvendelsesbetingelser, herunder anvendelsestid og i givet fald ibrugtagning, installering og vedligeholdelseskrav, ikke frembyder nogen risiko eller kun minimale risici, der er forenelige med produktets anvendelse, og som under hensyntagen til et højt beskyttelsesniveau for forbrugernes sikkerhed og sundhed anses for acceptable, navnlig i betragtning af følgende forhold:

i) produktets egenskaber, herunder dets sammensætning og emballering, samt betingelser for montering og i givet fald installering og vedligeholdelse

ii) produktets virkning på andre produkter, såfremt det med rimelighed kan forudses anvendt sammen med andre produkter

iii) produktets præsentationsmåde, mærkning, eventuelle advarsler og anvisninger vedrørende dets anvendelse og bortskaffelse, samt alle andre angivelser eller oplysninger om produktet

iv) de kategorier af forbrugere, for hvem anvendelse af produktet udgør en risiko, navnlig børn og ældre.

Muligheden for at skabe større sikkerhed, eller for at skaffe andre, mindre farlige produkter, er ikke tilstrækkelig grund til at betragte et produkt som farligt.

c) »Farligt produkt«: Ethvert produkt, som ikke svarer til definitionen på »sikkert produkt« i litra b).

Ud fra kravene i GPSD om at en fabrikant/distributør kun må forhandle sikre produkter er kravet til den nye lyskilde altså det i b) definitionen ovenfor. Der skal især lægges mærke til kravet i underpunkt i) produktets egenskaber, herunder dets sammensætning og emballering samt betingelser for montering og i givet fald installation og vedligeholdelse.

Her er altså et direkte krav om, at alle relevante oplysninger om sikker installation, brug og vedligeholdelse skal leveres sammen med produktet.
